

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-127-2025 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 15.12.2025	ПОЛОЖЕННЯ ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ТА ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ В ХЕРСОНСЬКІЙ ДЕРЖАВНІЙ МОРСЬКІЙ АКАДЕМІЇ	Стор. 1 з 31

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКА ДЕРЖАВНА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ**

ПОГОДЖУЮ

Перший проректор
Херсонської державної
морської академії

 Олена ДЯГИЛЕВА

25.12 .2025 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор
Херсонської
державної морської академії

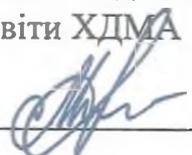
 Віктор ГУСЄВ

25.12 .2025 р.

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ТА ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ
В ХЕРСОНСЬКІЙ ДЕРЖАВНІЙ МОРСЬКІЙ АКАДЕМІЇ
СМЯ 04-127-2025
Версія № 6**

СХВАЛЕНО

радою із забезпечення якості освітньої
діяльності та якості освіти ХДМА
протокол від 18.12.2025 р. № 3
Голова ради із забезпечення якості
освітньої діяльності та якості
освіти ХДМА

 Олена ДЯГИЛЕВА

СХВАЛЕНО

вченою радою Херсонської державної
морської академії
протокол від 25.12.2025 р. № 8
учений секретар

 Мар'яна БАБИШЕНА

Введено в дію наказом
від 25.12.2025 р. № 404

Херсон – 2025

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-127-2025 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 15.12.2025	ПОЛОЖЕННЯ ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ТА ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ В ХЕРСОНСЬКІЙ ДЕРЖАВНІЙ МОРСЬКІЙ АКАДЕМІЇ	
			Стор. 2 з 31

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА

1.	Площина застосування	3
2.	Нормативні посилання	3
3.	Терміни, визначення, скорочення	4
4.	Загальні положення	4
5.	Види практики	6
6.	Зміст бакалаврської практики	9
7.	Зміст магістерської практики	10
8.	Організація і керівництво практикою	12
9.	Бази практики	18
10.	Підведення підсумків практики	18
11.	Матеріальне забезпечення практики	20
12.	Прикінцеві положення	22
	Додатки	25
	Аркуш розсилки	
	Аркуш ознайомлення	
	Аркуш обліку змін	
	Аркуш обліку періодичних перевірок	

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-127-2025 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 15.12.2025	ПОЛОЖЕННЯ ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ТА ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ В ХЕРСОНСЬКІЙ ДЕРЖАВНІЙ МОРСЬКІЙ АКАДЕМІЇ	
			Стор. 3 з 31

ПЕРЕДМОВА

1. «Положення про організацію та проведення практики в Херсонській державній морській академії» (далі – Положення), розроблено відділом організації практики, дипломування та працевлаштування Херсонської державної морської академії (далі – ХДМА).
2. Положення схвалюється вченою радою ХДМА.
3. Положення затверджується ректором ХДМА та вводиться в дію наказом.
4. «Положення про організацію та проведення практики в Херсонській державній морській академії» розміщується в Електронному каталозі чинної нормативної бази ХДМА та Реєстрі внутрішніх нормативних документів ХДМА.
5. Оновлення положення проводиться з інтервалом, що не перевищує п'ять років.
6. Зміни до Положення розробляються за результатами застосування його на практиці в Херсонській державній морській академії або при зміні вимог нормативних документів, на підставі яких розроблено Положення.

1. ПЛОЩИНА ЗАСТОСУВАННЯ

1.1. Положення є складовою внутрішньої нормативної бази системи менеджменту якості ХДМА та поширюється на здобувачів вищої освіти денної та заочної форм навчання ХДМА.

1.2. Вимоги Положення є обов'язковими для застосування при оформленні та проходженні практичної підготовки здобувачами вищої освіти ХДМА.

2. НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

- ДСТУ ISO 9001:2015 «Системи управління якістю. Вимоги».
- Настанова щодо якості.
- Документована процедура системи управління якістю Управління документацією.
- Документована процедура системи управління якістю Управління персоналом.
- Порядок з розробки нормативних документів, які регламентують діяльність Херсонської державної морської академії;
- ДСТУ 4163-2003. Національний стандарт України. Вимоги до оформлювання документів.
- Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р., № 1556-VII.
- Статут Херсонської державної морської академії.

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-127-2025 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 15.12.2025	ПОЛОЖЕННЯ ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ТА ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ В ХЕРСОНСЬКІЙ ДЕРЖАВНІЙ МОРСЬКІЙ АКАДЕМІЇ	
			Стор. 4 з 31

- Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, затверджене наказом Міністерства освіти України №93 від 08.04.1993р.
- Рекомендації про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, ухвалено рішенням вченої ради ПТЗО від 24 квітня 2013 р.
- Міжнародна Конвенція щодо підготовки та дипломування моряків і несення вахти 1978 року, з поправками.
- Постанова Кабміну Міністрів України №992 від 22.08.1996 р. „Про порядок працевлаштування випускників вищих навчальних закладів, підготовка яких здійснювалась за державним замовленням”.
- «Положення про порядок присвоєння звань особам командного складу морських суден» затверджене наказом Міністерства інфраструктури України 30.12.2022 р., № 1499.

3. ТЕРМІНИ, ВИЗНАЧЕННЯ, СКОРОЧЕННЯ

Книга реєстрації практичної підготовки курсанта – офіційний документ, підготовлений на основі ПДНВ з поправками, та призначений для реєстрації практичної підготовки здобувачів вищої освіти (курсантів) ХДМА, як частини схваленої програми підготовки, що відповідає вимогам розділів Кодексу ПДНВ.

ХДМА – Херсонська державна морська академія;

Конвенція ПДНВ, з поправками - Міжнародна Конвенція про підготовку та дипломування моряків і несення вахти 1978 року, з поправками.

ЗВО – здобувач (курсант) вищої освіти;

ОК – освітній компонент;

РВО – рівень вищої освіти;

ІНП (ILP) – індивідуальний навчальний план;

LogBook – це документ (щоденник практичної підготовки), у якому здобувач вищої освіти фіксує виконані роботи, відпрацьований час, проміжні результати, набуті практичні навички та виконання завдань індивідуального навчального плану під час проходження практики на суднах або інших базах практики.

4. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

4.1. Практика здобувачів ВО ХДМА є невід’ємною складовою освітньо-професійної програми та навчальних планів підготовки фахівців галузі транспорту і галузевих стандартів вищої освіти. В залежності від виду, вона спрямована на закріплення теоретичних знань, отриманих здобувачами ВО під час навчання, набуття і удосконалення практичних навичок і умінь за відповідною

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-127-2025 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 15.12.2025	ПОЛОЖЕННЯ ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ТА ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ В ХЕРСОНСЬКІЙ ДЕРЖАВНІЙ МОРСЬКІЙ АКАДЕМІЇ	
			Стор. 5 з 31

спеціальністю, збір даних для виконання курсових робіт/проектів, написання випускових робіт, проведення наукових та науково-практичних дослідів.

4.2. Під час практики у ЗВО закладаються основи досвіду професійної або наукової діяльності, практичних умінь і навичок, професійних якостей фахівця галузі транспорту.

4.3. Зміст та послідовність практик визначаються наскрізною програмою практики, яка розробляється випусковою кафедрою відповідно до стандарту вищої освіти, навчального плану, вимог Конвенції ПДНВ, з поправками з урахуванням компетентнісного підходу і погоджується проректором з науково-педагогічної роботи та затверджується першим проректором ХДМА.

4.4. Наскрізна програма практики з напрямку підготовки і форми навчання – це основний навчально-методичний документ, що регламентує мету, зміст і послідовність проведення практики на визначених базах практики. У даному документі надається інформація щодо видів, форм і методів контролю якості підготовки, компетенцій, які практиканти повинні отримувати під час проходження практики за певним рівнем вищої освіти.

4.5. Наскрізна програма повинна переглядатися та доопрацьовуватися не рідше, ніж один раз на три роки.

4.6. Наскрізна програма практики розробляється випусковою кафедрою, затверджується на її засіданні, потім розглядається на засіданні Ради з якості освіти та освітньої діяльності ХДМА, погоджується завідувачем випускової кафедри, деканом факультету, начальником відділу організації практики, дипломування та працевлаштування, завідувачем навчально-методичного відділу, проректором з науково-педагогічної роботи та затверджуються першим проректором.

4.7. Оновлення наскрізних програм практики для нових напрямів підготовки, спеціальностей і спеціалізацій здійснюються не пізніше, ніж за семестр до початку практики.

4.8. На основі наскрізної програми практики розробляються та затверджуються силабуси відповідних видів практики. Силабуси практики входять як складові до навчально-методичних комплексів спеціальності (випускової кафедри). Силабуси практик розробляються НПП за якими закріплені відповідні види практики, затверджуються на засіданні випускової кафедри, потім розглядаються на засіданні Ради студентського самоврядування, погоджуються завідувачим

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-127-2025 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 15.12.2025	ПОЛОЖЕННЯ ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ТА ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ В ХЕРСОНСЬКІЙ ДЕРЖАВНІЙ МОРСЬКІЙ АКАДЕМІЇ	
			Стор. 6 з 31

випускової кафедри, деканом факультету, начальником відділу організації практики, дипломування та працевлаштування, завідувачем навчально-методичного відділу та затверджуються проректором з науково-педагогічної роботи.

4.9. Для здобувачів ВО і керівників практик від ХДМА та бази практики силабуси практики є основним навчально-методичним документом. Силабус практики повинен переглядатися та доопрацьовуватися не рідше одного разу на три роки.

4.10. Силабуси практики можуть містити методичні рекомендації щодо проходження практики, перелік літератури, індивідуальні завдання та інші документи, що сприяють закріпленню знань, отриманих під час навчання. Індивідуальне завдання, як правило, розробляється керівником практики від ХДМА і видається кожному здобувачу ВО. Зміст індивідуального завдання повинен урахувувати конкретні умови та можливості місця проходження практики, відповідати цілям і завданням навчального процесу. Крім того, індивідуальне завдання повинно враховувати здатність і теоретичну підготовку здобувачів ВО.

4.11. Виконання програми практики фіксується у звіті з практичної підготовки здобувача ВО, який відображає виконання конкретних завдань під час проходження практики та отримання компетенцій.

4.12. Випускові кафедри, окрім наскрізних програм практики можуть розробляти інші методичні документи, які сприяють досягненню високої якості проведення практики здобувачами ВО.

5. ВИДИ ПРАКТИКИ

5.1. За змістом і метою практика здобувачів ВО для кожної спеціалізації та освітньо-кваліфікаційних рівнів може бути:

- навчальною;
- виробничою;
- плавальною;
- науково-дослідною;
- науково-педагогічною.

Перелік усіх видів практик, форм і тривалості їх проведення для кожної спеціальності визначається освітньо-професійною програмою та навчальним планом.

Практична підготовка здобувачів ВО забезпечує не тільки здобуття певних вмінь і навичок, але й їх подальший кар'єрний ріст.

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-127-2025 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 15.12.2025	ПОЛОЖЕННЯ ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ТА ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ В ХЕРСОНСЬКІЙ ДЕРЖАВНІЙ МОРСЬКІЙ АКАДЕМІЇ	
		Стор. 7 з 31	

5.2. Метою навчальної практики є формування та розвиток у здобувачів вищої освіти первинних професійних умінь і навичок, здатності застосовувати теоретичні знання на практиці, приймати самостійні рішення у типовому робочому середовищі, а також оволодіння базовими методами та формами організації праці у майбутній професійній діяльності.

Метою бакалаврської виробничої (плавальної) практики є формування та розвиток у здобувачів вищої освіти професійних умінь і навичок у реальному виробничому або судовому середовищі, здатності приймати самостійні рішення під час виконання фахових завдань, а також оволодіння сучасними технологіями, методами і формами організації праці відповідно до вимог майбутньої спеціальності.

Метою магістерської плавальної практики є формування та розвиток у здобувачів вищої освіти поглиблених професійних компетентностей, здатності приймати відповідальні рішення в умовах реального судового середовища, забезпечувати безпечну та ефективну роботу судових систем, а також оволодіння сучасними методами та формами організації праці на рівні дійсної (майбутньої) особи командного складу морського судна.

Метою магістерської виробничої практики є формування у здобувачів вищої освіти здатності вирішувати професійні та інженерно-технічні завдання підвищеної складності, приймати самостійні рішення в умовах виробничого середовища, застосовувати сучасні технології, методи аналізу та управління процесами відповідно до вимог спеціальності.

Метою науково-дослідної практики є формування та розвиток у здобувачів вищої освіти здатності самостійно приймати науково обґрунтовані рішення, здійснювати дослідження у межах обраної тематики, опановувати сучасні методи наукового аналізу, планування та організації дослідницької роботи, необхідні для виконання кваліфікаційних наукових завдань в галузі транспорту.

Метою науково-педагогічної практики є формування у здобувачів вищої освіти здатності здійснювати навчальну, методичну та організаційну роботу у закладах морської вищої освіти, приймати самостійні рішення у педагогічних ситуаціях, оволодівати сучасними методами викладання, плануванням навчального процесу та формами організації освітньої діяльності.

5.3. Здобувач вищої освіти, як майбутній фахівець у галузі морського та внутрішнього водного транспорту, незалежно від форми навчання, повинен пройти навчальну практику, спрямовану на формування первинних професійних навичок та розуміння особливостей майбутньої діяльності. Тільки належним чином спланована й організована навчальна практика надає можливість здобувачу вищої освіти опанувати базові методи роботи, ознайомитися зі специфікою професійного середовища та продемонструвати готовність до подальшого розвитку компетентностей.

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-127-2025 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 15.12.2025	ПОЛОЖЕННЯ ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ТА ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ В ХЕРСОНСЬКІЙ ДЕРЖАВНІЙ МОРСЬКІЙ АКАДЕМІЇ	Стор. 8 з 31

Здобувач вищої освіти, як майбутній фахівець технічного або навігаційного профілю, повинен пройти виробничу (плавальну) практику, що забезпечує здобуття практичного досвіду виконання професійних завдань на підприємствах або суднах. Тільки належним чином організована та виконана виробнича (плавальна) практика дозволяє здобувачу вищої освіти застосовувати теоретичні знання на практиці, оволодівати сучасними технологіями й формами організації праці, а також демонструвати рівень професійної компетентності, необхідний для подальшої підготовки за спеціальністю.

Здобувач вищої освіти, як кандидат на отримання диплома особи командного складу суден, незалежно від форми навчання, повинен завершити схвалену програму плавальної практики, спрямовану на досягнення стандартів компетентності, визначених міжнародними вимогами (12 місяців плавального стажу при наявності Книги реєстрації практичної підготовки курсанта). Тільки належним чином спланована та реалізована програма підготовки на судні може забезпечити набуття й практичне застосування необхідних умінь і навичок та надати можливість продемонструвати досягнутий стандарт компетентності, що підлягає оцінюванню з метою дипломування для роботи на морських суднах.

Здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня повинен пройти виробничу практику, спрямовану на формування здатності вирішувати інженерно-технічні та управлінські завдання підвищеної складності в умовах реального виробничого середовища. Тільки належним чином організована та реалізована виробнича практика надає можливість здобувачу вищої освіти опанувати сучасні методи аналізу, технологічні процеси та прийняття відповідальних рішень, а також продемонструвати рівень компетентності, необхідний для виконання професійних функцій.

Здобувач вищої освіти, який готується до виконання наукової роботи, повинен пройти науково-дослідну практику, спрямовану на формування здатності здійснювати самостійні дослідження, аналізувати результати та приймати науково обґрунтовані рішення. Тільки належним чином спланована й реалізована науково-дослідна практика забезпечує можливість опанувати методи дослідження, збирати та інтерпретувати дані, використовувати наукові інструменти та демонструвати рівень компетентності, необхідний для виконання кваліфікаційної роботи.

Здобувач вищої освіти, який виконує навчально-педагогічні завдання відповідно до освітньої програми, повинен пройти науково-педагогічну практику, спрямовану на формування здатності планувати, організовувати та проводити освітній процес і приймати рішення у педагогічних ситуаціях. Тільки належним чином спланована та реалізована педагогічна практика дає можливість здобувачу вищої освіти опанувати сучасні методи викладання, засоби оцінювання та продемонструвати рівень компетентності, необхідний для виконання професійних функцій у закладі освіти.

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-127-2025 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 15.12.2025	ПОЛОЖЕННЯ ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ТА ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ В ХЕРСОНСЬКІЙ ДЕРЖАВНІЙ МОРСЬКІЙ АКАДЕМІЇ	
			Стор. 9 з 31

Зазначені види практики не обмежують вибір здобувача ВО. В залежності від необхідного результату, види практики підлягають комбінуванню у відповідності з індивідуальною освітньою траєкторією ЗВО (індивідуальний графік навчання).

5.4. У процесі професійної підготовки здобувачів ВО увага відповідальних за проведення практики повинна акцентуватися на:

- розвитку творчих та лідерських здібностей (Leadership);
- самостійності (Independent work, time planning);
- вмінні приймати рішення (Risk control);
- спроможності працювати в колективі (Teamwork);
- відповідальності (Personal responsibility);
- міжкультурних зв'язках та лояльності (Multicultural relationships, Loyalty).

5.5. Практика передбачає безперервність та послідовність формування у здобувачів ВО достатнього обсягу практичних, наукових знань і умінь відповідно до освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр», «магістр» та набуття необхідного стажу плавання для отримання звання осіб командного складу морських суден.

5.6. Практика здобувачів ВО проводиться відповідно до діючих Державних та галузевих стандартів вищої освіти, навчальних планів ХДМА, вимог Конвенції ПДНВ, з поправками.

6. ЗМІСТ БАКАЛАВРСЬКОЇ ПРАКТИКИ

6.1. Наскрізна програма бакалаврської практики повинна відображати перелік компетенцій, що наведені у Книзі реєстрації практичної підготовки, яка детально визначає компетенції мінімальної практичної підготовки, яку необхідно виконати здобувачу ВО для досягнення стандарту компетентності відповідно до Конвенції ПДНВ, з поправками для першого.

Книга реєстрації практичної підготовки курсанта, призначена вирішувати наступні три задачі:

- виконання програми практичної підготовки курсанта під час підготовки на судні;
- методичне керівництво та засоби контролю за ходом підготовки для судового офіцера, призначеного відповідальним за підготовку курсанта на судні;
- формування документу, що підтверджує завершення у повному обсязі кадетом практичної підготовки, необхідної для виконання обов'язків особи командного складу морського судна.

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-127-2025 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 15.12.2025	ПОЛОЖЕННЯ ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ТА ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ В ХЕРСОНСЬКІЙ ДЕРЖАВНІЙ МОРСЬКІЙ АКАДЕМІЇ	
			Стор. 10 з 31

6.2. Належним чином заповнена і скріплена підписами капітана судна, осіб командного складу судна та судовою печаткою, керівного складу судовласника і керівника практики від ХДМА, Книга реєстрації практичної підготовки курсанта забезпечує документальне свідчення того, що програма підготовки на судні була завершена, і яку, у відповідності з вимогами Конвенції ПДНВ, з поправками і національними вимогами, буде враховано Морською Адміністрацією під час оцінки компетентності випускника ХДМА з метою дипломування для роботи на морських судах (присвоєння перших звань осіб командного складу морських суден).

6.3. Кожен здобувач ВО, як кандидат на отримання першого диплома вахтового офіцера, незалежно від форми навчання (денної чи заочної) повинен завершити схвалену програму підготовки, згідно наскрізної програми практики, спрямовану на надання допомоги майбутній особі командного складу в досягненні стандарту компетентності, відповідно до кваліфікації здобувача ВО згідно Конвенції ПДНВ, з поправками. Майбутня особа командного складу та керівники практики повинні знати зміст програми, чітко усвідомлювати компетенції, які повинні бути досягнуті після завершення програми практики.

6.4. Обов'язковий стаж роботи на судах є найважливішою складовою у набутті досвіду роботи особи командного складу на судні та у досягненні необхідного стандарту компетентності. Наскрізна програма практики, яка належним чином спланована та реалізована, повинна забезпечити майбутнім особам командного складу набуття і використання на практиці необхідних умінь та навичок, а також надати можливість продемонструвати досягнутий стандарт компетентності, що підлягає оцінці з метою дипломування для роботи на морських судах.

7. ЗМІСТ МАГІСТЕРСЬКОЇ ПРАКТИКИ

7.1. Магістерська практика здобувачів вищої освіти спрямована на формування компетентностей старшого рівня відповідальності та забезпечення здатності виконувати професійні обов'язки на судні, на виробництві або в науковій установі відповідно до кваліфікації. Наскрізна програма магістерської практики повинна відображати перелік компетентностей, що відповідають вимогам підготовки здобувача вищої освіти до виконання функцій у складі вищого командного складу судна, працівника галузі транспорту, наукової установи та визначати обсяг практичної підготовки, необхідної для досягнення встановленого стандарту компетентності.

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-127-2025 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 15.12.2025	ПОЛОЖЕННЯ ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ТА ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ В ХЕРСОНСЬКІЙ ДЕРЖАВНІЙ МОРСЬКІЙ АКАДЕМІЇ	
			Стор. 11 з 31

7.2. Кожен здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня, як кандидат на отримання диплома відповідного рівня відповідальності, незалежно від форми навчання, повинен завершити схвалену програму підготовки відповідно до наскрізної програми практики або індивідуального навчального плану.

Здобувач та керівники практики повинні знати зміст програми, індивідуального навчального плану та усвідомлювати перелік компетентностей, яких має бути досягнуто після завершення практики.

7.3. Магістерська практика включає елементи науково-дослідної діяльності здобувача вищої освіти. У межах практики здобувач опрацьовує наукову проблему, пов'язану з темою кваліфікаційної роботи, здійснює аналіз даних, застосовує методи дослідження та документує результати. Наукова складова спрямована на розвиток здатності проводити самостійні дослідження, формулювати обґрунтовані висновки та інтегрувати результати дослідження у професійну діяльність.

7.4. Для організації та супроводу магістерської практики використовується індивідуальний навчальний план (ILP), який визначає конкретні завдання, компетентності, форми контролю, очікуване навчальне навантаження та строки виконання. Виконання ILP є обов'язковою вимогою для оцінювання результатів магістерської практики.

7.5. Для забезпечення супроводу практики використовується електронне навчальне середовище (LMS MOODLE). У LMS розміщуються завдання, матеріали, інструкції, за гнучким графіком проводяться консультації та здійснюється проміжний контроль.

7.7. Оцінювання результатів практики включає формувальне (проміжне) та підсумкове оцінювання. Проміжне оцінювання здійснюється керівником практики на основі записів у звіті з практики (Logbook), виконання ILP та зворотного зв'язку з бази практики (за можливості). Підсумкове оцінювання включає захист результатів практики, подання звіту та перевірку виконання вимог ILP.

7.8. ХДМА здійснює моніторинг навчального навантаження здобувачів під час практики, використовуючи дані Logbook, опитування здобувачів та аналіз LMS-активності. Дані моніторингу використовуються для вдосконалення наскрізної програми практики.

7.9. Магістерська практика є інтегрованою складовою підготовки здобувача вищої освіти у контексті досягнення результатів, передбачених освітньою програмою і забезпечує необхідний рівень професійної та дослідницької компетентності.

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-127-2025 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 15.12.2025	ПОЛОЖЕННЯ ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ТА ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ В ХЕРСОНСЬКІЙ ДЕРЖАВНІЙ МОРСЬКІЙ АКАДЕМІЇ	
			Стор. 12 з 31

8. ОРГАНІЗАЦІЯ І КЕРІВНИЦТВО ПРАКТИКОЮ

8.1. Загальну організацію практики та контроль за її проведенням здійснює проректор з науково-педагогічної роботи.

8.2. Загальне організаційне керівництво практикою здійснює відділ організації практики, дипломування та працевлаштування, а саме:

- готує та подає на затвердження керівництвом ХДМА проекти договорів з підприємствами (організаціями, установами), які визначені як бази практики;
- визначає вид і строки проведення практики, кількість здобувачів ВО, які будуть проходити практику, погоджує ці питання із базами практик, визначає обов'язки ХДМА та бази практики щодо організації та проведення практики;
- визначає готовність баз практик;
- готує проекти наказів, направлень з питань практики;
- реєструє книги реєстрації практичної підготовки кадетів;
- реєструє індивідуальні навчальні плани здобувачів ВО у яких навчальне навантаження інтегровано в практичну підготовку;
- надає випусковим кафедрам інформацію, щодо наявності місць практики згідно з укладеними договорами з базами практики;
- здійснює контроль за проведенням практики, аналізує та узагальнює її результати;
- аналізує звіти кафедр за результатами практики та готує підсумкову довідку про її проведення;
- забезпечує випускові кафедри необхідною документацією з питань організації практики;
- здійснює контроль за розробкою наскрізних програм практики та інших методичних документів.

8.3. Безпосереднє навчально-методичне керівництво та виконання програм практики забезпечують випускові кафедри факультетів, які:

- розробляють наскрізні програми практики та силабуси, переглядають і доопрацьовують їх не рідше ніж один раз на три роки;
- розробляють тематику індивідуальних завдань на період проведення практики один раз на рік;
- здійснюють керівництво і контроль за проведенням практики;
- беруть участь (керівники практики від кафедр) у зборах здобувачів ВО з питань практики;
- повідомляють здобувачів ВО про систему звітності з практики, яка затверджена завідуючим випусковою кафедрою, а саме: подання звіту, індивідуального завдання, підготовка доповіді тощо;

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-127-2025 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 15.12.2025	ПОЛОЖЕННЯ ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ТА ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ В ХЕРСОНСЬКІЙ ДЕРЖАВНІЙ МОРСЬКІЙ АКАДЕМІЇ	
			Стор. 13 з 31

- обговорюють підсумки та аналізують виконання програм практики на засіданнях кафедри;
- подають до деканатів, відділу організації практики, дипломування та працевлаштування звіти про проведення практики з пропозиціями щодо вдосконалення якості.

8.4. Відповідальним за організацію і проведення практики на факультетах є декан факультету, який:

- здійснює керівництво навчально-методичним забезпеченням практики на факультеті;
- здійснює контроль за організацією та проведенням практики випусковими кафедрами, виконання програм практики, своєчасним складанням заліків і звітної документації за підсумками практики;
- вирішує питання по організації роботи комісії по складанню заліків та до допуску до відбору здобувачів ВО у іноземні компанії (як правило, 2 рази на рік);
- вносить пропозиції щодо складу комісії з підведення підсумків практики;
- організовує та контролює за допомогою завідувачів випускових кафедр роботу керівників практики;
- здійснює контроль над розробкою завдань на всі види практики випусковими кафедрами та надання їх керівникам практики до початку навчального року;
- організовує роботу по розробці та внесення змін у наскрізні та робочі програми практики, Книгу реєстрації практичної підготовки;
- організовує роботу по розробці та внесення змін у форму LogBook та LLP;
- проводить службові розслідування по порушенню правил дисципліни здобувачами ВО під час проходження практики;
- організовує роботу спільно з відділом організації практики, дипломування та працевлаштування по відборі здобувачів ВО у базові підприємства для проходження практики та подальшого працевлаштування;
- контролює відстеження руху здобувачів ВО по базам практик за інформацією відділу організації практики, дипломування та працевлаштування і керівників практики від ХДМА.

8.5. Обов'язки керівників практики від випускової кафедри ХДМА:

8.5.1 Керівник практики до початку проходження здобувачами ВО практики повинен:

- провести здобувачам ВО інструктаж щодо техніки безпеки та порядку проходження практики, надати здобувачам ВО методичні рекомендації щодо оформлення звітної документації;
- перевірити наявність усіх необхідних документів для проходження практики у здобувачів ВО;

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-127-2025 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 15.12.2025	ПОЛОЖЕННЯ ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ТА ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ В ХЕРСОНСЬКІЙ ДЕРЖАВНІЙ МОРСЬКІЙ АКАДЕМІЇ	
			Стор. 14 з 31

- забезпечити здобувачів ВО усією необхідною допоміжною методичною документацією (пам'ятка, методичні розробки, список рекомендованої літератури, посібники, форми LogBook тощо).

8.5.2 Під час проходження здобувачами ВО практики керівник практики повинен:

- підтримувати тісний зв'язок з керівником практики від бази практики, забезпечувати високу якість її проходження згідно з програмою практики;
- підтримувати тісний зв'язок з відділом організації практики, дипломування та працевлаштування в питаннях відстеження руху здобувачів ВО;
- своєчасно інформувати відділ організації практики, дипломування та працевлаштування про зміну бази практики закріплених за ним здобувачів ВО.

8.5.3. Після закінчення практики керівник практики виконує наступні обов'язки:

- контролює повернення здобувачів;
- контролює прибуття здобувачів ВО на залік з практики;
- перевіряє звітні документи здобувача ВО та готує їх на представлення комісії з підведення підсумків практики;
- приймає участь у роботі комісії по підведенню підсумків практики при складанні здобувачем заліку з практики;
- звітує комісії з підведення підсумків практики щодо наявності у здобувача ВО звітної документації;
- підводить підсумки практики, оцінює роботу кожного здобувача (відповідно до РВО) та звітує на кафедрі про підсумки проведеної практики;
- бере участь в розробці наскрізних та робочих програм практики та несе відповідальність за їх виконання закріпленими за ним здобувачами ВО.

8.6 Керівники практики призначаються за поданням завідувача випускової кафедри, за погодженням з деканом факультету, проректором з науково-педагогічної роботи ХДМА та затверджуються ректором ХДМА.

8.7. До керівництва практикою залучаються досвідчені викладачі випускових кафедр, а також керівні працівники ХДМА, які мають відповідну освіту та, як правило, досвід роботи за напрямом підготовки практикантів.

8.8. Керівник практики від бази практики, що здійснює загальне керівництво практикою, виконує наступні обов'язки:

- несе особисту відповідальність за проведення практики в межах своєї компетенції;
- організовує практику відповідно до програм практики;
- визначає місця практики, забезпечує найбільшу ефективність її проходження;
- організовує проведення інструктажів з питань охорони праці і відповідає за дотриманням практикантами безпечних умов праці;

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-127-2025 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 15.12.2025	ПОЛОЖЕННЯ ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ТА ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ В ХЕРСОНСЬКІЙ ДЕРЖАВНІЙ МОРСЬКІЙ АКАДЕМІЇ	
			Стор. 15 з 31

- забезпечує виконання графіків проходження практики у відповідності до навального плану;
- надає практикантам можливість користуватись науково-технічною бібліотекою, лабораторіями, майстернями бази практики, нормативною та іншою документацією, необхідною для виконання програми практики;
- створює необхідні умови для засвоєння практикантами нової техніки, передової технології, сучасних методів організації праці тощо;
- контролює дотримання практикантами правил внутрішнього розпорядку;
- по закінченню практики дає письмову характеристику роботи практиканта;
- про всі порушення трудової дисципліни, внутрішнього розпорядку та про інші порушення повідомляє керівника практики від ХДМА.

8.9. Безпосереднє керівництво практикою здобувачів ВО в цехах, дільницях, відділах, інших структурних підрозділах бази практики покладається на постійно працюючих кваліфікованих спеціалістів, яким доручається керівництво групою практикантів. В їх обов'язки входить:

- розподіл практикантів за робочими місцями у відповідності з графіком проходження практики;
- інструктаж з питань охорони праці і протипожежної безпеки на підприємстві і на робочому місці при виконанні конкретних видів робіт;
- ознайомлення практикантів з організацією робіт на конкретному робочому місці;
- контроль за роботою практикантів, забезпечення виконання здобувачами ВО програми практики;
- оцінка якості роботи практикантів, складання на них виробничих характеристик з відображенням в них виконання програми практики, якості професійних знань та умінь, відношення практикантів до роботи, виконання індивідуальних завдань, організаторських здібностей, участь в освоєнні нової техніки та технологій;
- допомога в підборі матеріалу для курсових робіт/проектів та кваліфікаційних робіт.

8.10. Додаткові обов'язки керівників практики від баз практик можуть бути зазначені в окремих розділах договорів на проведення практики.

8.11. Базы практик в особі їх керівників разом з ХДМА несуть відповідальність за організацію, якість і результати практики здобувачів ВО.

8.12. За наявності вакантних місць здобувачі ВО можуть бути зараховані на штатні посади, якщо робота на них відповідає вимогам програми практики. При цьому не менше 50 відсотків часу відводиться на загально-професійну підготовку

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-127-2025 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 15.12.2025	ПОЛОЖЕННЯ ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ТА ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ В ХЕРСОНСЬКІЙ ДЕРЖАВНІЙ МОРСЬКІЙ АКАДЕМІЇ	
		Стор. 16 з 31	

за програмою практики, без зменшення покладеного за умовами трудового договору загального обсягу робіт.

8.13. На початку практики здобувачі ВО повинні пройти інструктаж з питань охорони праці в галузі, ознайомитися з правилами внутрішнього трудового розпорядку підприємства, порядком отримання документації та методичних матеріалів.

Під час проходження практики на практикантів розповсюджуються законодавство про працю та правила внутрішнього трудового розпорядку підприємства/установи/судноплавної компанії.

8.14. Тривалість робочого часу практикантів під час проходження практики регламентується Кодексом законів про працю України і складає для здобувачів ВО віком від 15 до 16 років 24 години на тиждень, від 16 до 18 років – 36 годин на тиждень (ст. 51 із змінами, внесеними Законами № 871-12 від 20.03.91, № 3610-12 від 17.11.93, № 263/95 ВР від 05.07.95), від 18 років і старше – не більше 40 годин на тиждень (ст. 50 в редакції Закону № 871-12 від 20.03.91, із змінами, внесеними Законом № 3610-12 від 17.11.93) та нормативними документами міжнародного морського права.

8.15. Практичне навчання первинних професійних умінь і навичок здійснюється майстрами виробничого навчання та викладачами спеціальних ОК.

8.16. Практиканти при проходженні практики зобов'язані:

- надати у відділ організації практики, дипломування та працевлаштування ХДМА необхідні документи для оформлення на плавальну практику (рапорт про направлення на практику (Додаток 1), лист-виклик з компанії (Додаток 2), що надає місце практики);
- до початку практики одержати направлення на практику, методичні матеріали та консультації щодо оформлення всіх документів;
- своєчасно прибути на базу практики;
- вивчити і суворо дотримуватись правил охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії та внутрішнього розпорядку;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики та вказівками її керівників;
- нести відповідальність за виконану роботу;
- за підсумками практики своєчасно оформити звітну документацію.

скласти диференційований залік з практики комісії з підведення підсумків практики.

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-127-2025 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 15.12.2025	ПОЛОЖЕННЯ ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ТА ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ В ХЕРСОНСЬКІЙ ДЕРЖАВНІЙ МОРСЬКІЙ АКАДЕМІЇ	
			Стор. 17 з 31

8.17. Розподіл здобувачів ВО на практику проводиться з урахуванням певних замовлень баз практики. При цьому враховується результати оцінювання комісії по допуску до відбору здобувачів ВО у іноземні компанії, середній бал та знання з англійської мови.

8.18. Якщо реальні терміни проходження практики не співпадають з графіком навчального процесу, то здобувачу ВО надається можливість оформити на період практики індивідуальний графік навчання, з конкретним зазначенням модулів освітніх компонентів (із переліку ОК відповідного семестру) які планується реалізувати під час практики. В цьому випадку здобувач повинен оформити рапорт щодо індивідуального графіку навчання за наступною процедурою:

- надати до відділу організації практики, дипломування та працевлаштування лист-виклик з місця проходження практики (для перевірки листа на легітимність та реєстрації у загальному відділі);
- оформити у деканаті рапорт на індивідуальний графік навчання на період проходження практики та погодити його з деканом факультету, завідувачем випускової кафедри, начальником відділу організації практики, дипломування та працевлаштування, бухгалтерією та планово-фінансовим відділом. Зареєстрований у загальному відділі лист-виклик додається до рапорту (Додаток 3);
- оформити рапорт на проходження практики у відділі організації практики, дипломування та працевлаштування.

8.19. У випадку, коли оформлюється індивідуальний графік навчання у зв'язку з стажуванням за фахом здобувачу ВО необхідно:

- надати до відділу організації практики, дипломування та працевлаштування довідку з місця стажування за фахом (для перевірки довідки на легітимність та реєстрації у загальному відділі);
- оформити у деканаті рапорт на індивідуальний графік у зв'язку з працевлаштуванням за фахом та погодити його з деканом факультету, завідувачем випускової кафедри, начальником відділу організації практики, дипломування та працевлаштування, бухгалтерією та планово-фінансовим відділом.

8.20. Зміна терміну проходження практики з поважних обставин, подовження терміну практики або зарахування практики після періоду проходження практики згідно навчального плану проводиться наказом по ХДМА за поданням деканату та погодженням відділу організації практики, дипломування та працевлаштування.

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-127-2025 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 15.12.2025	ПОЛОЖЕННЯ ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ТА ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ В ХЕРСОНСЬКІЙ ДЕРЖАВНІЙ МОРСЬКІЙ АКАДЕМІЇ	
			Стор. 18 з 31

9. БАЗИ ПРАКТИКИ

9.1. Практика здобувачів ВО проводиться на базах практики, які забезпечують виконання наскрізної програми практики для відповідних рівнів вищої освіти. Базами практики здобувачів ВО ХДМА можуть бути: навчально-виробниче судно ХДМА або інших морських навчальних закладів за угодою з останніми, виробничі судна судноплавних компаній та інших підприємств галузі водного транспорту, наукові установи і заклади вищої освіти України та за її межами.

9.2. Визначення баз практики здійснюється керівництвом ХДМА на основі прямих договорів із судноплавними та круїнговими компаніями, підприємствами, організаціями, установами незалежно від їх організаційно-правових форм і форм власності.

9.3. Бази практики узгоджуються на договірній основі. Договори з базами практики про її проведення укладає ректор ХДМА за поданням начальника відділу організації практики, дипломування та працевлаштування ХДМА. Пропозиції відносно цього вносяться деканами факультетів і випусковими кафедрами ХДМА.

9.4. Здобувачі ВО можуть самостійно, після погодження відділу організації практики, дипломування та працевлаштування, обирати собі базу практики і пропонувати її для затвердження наказом по ХДМА.

9.5. При наявності замовлень юридичних осіб на підготовку спеціалістів, перелік баз практик надають ХДМА юридичні особи, які формували замовлення на спеціалістів. При підготовці спеціалістів на умовах контракту з фізичними або юридичними особами бази практики можуть передбачатися у відповідних договорах.

10. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

10.1. Всі здобувачі ВО ХДМА незалежно від посади, яку вони займають на базах під час проходження практики, після закінчення терміну практики звітують про виконання програми практики та індивідуального завдання.

Загальна форма звітності здобувача ВО з практики – надання звіту з практики та Книги реєстрації практичної підготовки.

10.2. Книга реєстрації практичної підготовки курсанта забезпечує документальне свідчення того, що структурована програма підготовки на судні була завершена. Дане документальне свідчення розглядається спільною комісією під час оцінки

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-127-2025 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 15.12.2025	ПОЛОЖЕННЯ ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ТА ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ В ХЕРСОНСЬКІЙ ДЕРЖАВНІЙ МОРСЬКІЙ АКАДЕМІЇ	
			Стор. 19 з 31

компетентності з метою дипломування для роботи на морських суднах у відповідності з вимогами Конвенції ПДНВ, з поправками і національними вимогами (при присвоєнні перших звань осіб командного складу морських суден).

Книга реєстрації практичної підготовки курсанта повинна перевірятися та підтверджуватися офіційно капітаном і особою командного складу судна, відповідальною за підготовку, на початку, протягом та в кінці кожного рейсу. Книга реєстрації практичної підготовки здобувача ВО між рейсами повинна також перевірятися та затверджуватися особою керівного складу компанії судновласника, відповідальною за підготовку та керівником плавальної практики здобувача ВО, який визначається керівництвом ХДМА.

10.3. Звіт з практики подається керівнику практики від ХДМА та перевіряється шляхом опитування здобувача.

Звіт має містити відомості про виконання здобувачем ВО усіх розділів програми практики та індивідуального завдання (практичної частини підготовки індивідуального навчального плану), висновки, список використаної літератури тощо. Основну частину звіту складають відомості про виконану роботу, згідно програми практики та завдань, отриманих від керівника практики. Також в звіті повинні бути присутні креслення, схеми, таблиці, розрахунки, інформація про проведені дослідження, дані зібрані для написання курсової роботи/проекту або кваліфікаційної роботи відповідно до РВО тощо.

10.4. Звіт з практики захищається (із диференційною оцінкою) здобувачем ВО у комісії, призначеною проректором з науково-педагогічної роботи за поданням завідувача випускової кафедри та декана факультету. До складу комісії обов'язково входять: голова комісії з підведення підсумків практики, керівник практики від ХДМА та фахівець відділу організації практики, дипломування та працевлаштування. Під час захисту звіту з практики члени комісії також проводять опитування здобувача ВО.

10.5. Комісія приймає диференційний залік у здобувача ВО ХДМА у період першої заліково-екзаменаційної сесії після закінчення практики.

10.6. Голова комісії з підведення підсумків практики виконує наступні обов'язки:

- організовує та контролює проведення заліку з практики;
- аналізує та оцінює виконання здобувачами ВО програми практики або практичної частини індивідуального навчального плану;
- організовує, контролює та приймає участь у розробці навчально-методичного комплексу, програм з усіх видів практики;
- перевіряє відповідність звітів з практики до завдання на дипломний проект (РВО Магістр);

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-127-2025 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 15.12.2025	ПОЛОЖЕННЯ ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ТА ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ В ХЕРСОНСЬКІЙ ДЕРЖАВНІЙ МОРСЬКІЙ АКАДЕМІЇ	
		Стор. 20 з 31	

- вносить оцінку за практику в заліково-екзаменаційну відомість і в залікову книжку здобувача ВО, з урахуванням пропозицій членів комісії;

- вносить пропозиції декану та завідувачу виробничою практикою відділу організації практики, дипломування та працевлаштування щодо поліпшення якості практичної підготовки за підсумками проведення заліку з практики.

10.7. Керівник практики від ХДМА на заліку з практики виконує наступні обов'язки:

- звітує комісії з підведення підсумків практики щодо наявності у здобувача ВО звітної документації;
- підводить підсумки практики, оцінює роботу кожного здобувача ВО та звітує на кафедрі про підсумки проведеної практики.

10.8 Фахівець відділу організації практики, дипломування та працевлаштування перевіряє відповідність записів у всіх необхідних документах щодо оформлення здобувачів ВО на практику (наказ, направлення, договір щодо проходження практичної підготовки здобувача ВО).

10.9. Результат заліку з практики вноситься в заліково-екзаменаційну відомість і в залікову книжку здобувача ВО за підписом голови комісії і зараховується стипендіальною комісією при визначенні розміру стипендії разом з його оцінками за результатами підсумкового контролю.

10.10. Здобувач ВО, який не виконав програму практики без поважних причин, або отримав незадовільну оцінку на підсумковому заліку з практики відраховується з навчального закладу за невиконання навчального плану.

Якщо програма практики не виконана здобувачем ВО з поважної причини, йому може надаватись можливість пройти практику у вільний від навчання час.

10.11. Підсумки кожної практики обговорюються на засіданні випускової кафедри, а загальні підсумки практики підводяться на Вченій раді відповідного факультету та Вченій раді ХДМА не менше одного разу протягом навчального року.

11. МАТЕРІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАКТИКИ

11.1. Джерела фінансування практики здобувачів ВО ХДМА визначаються формою замовлення на фахівців, коштами підприємств, організацій, установ усіх форм власності, закордонних замовників або коштами фізичних осіб.

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-127-2025 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 15.12.2025	ПОЛОЖЕННЯ ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ТА ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ В ХЕРСОНСЬКІЙ ДЕРЖАВНІЙ МОРСЬКІЙ АКАДЕМІЇ	
		Стор. 21 з 31	

11.2. Для фінансування практики ХДМА може залучати додаткові джерела фінансування, не заборонені чинним законодавством України.

11.3. Витрати на практику здобувачів ВО ХДМА входять складовою частиною в загальні витрати на підготовку фахівців. Розмір витрат на практику здобувачів ВО визначаються кошторисом-калькуляцією, що розробляє планово-фінансовий відділ ХДМА із розрахунку вартості проходження практики одного здобувача ВО.

Основними статтями калькуляції витрат на практику можуть бути:

- оплата праці безпосереднього керівника практики;
- оплата проїзду та добових керівнику практики від ХДМА, якщо практика проводиться поза межами академії;
- оплата консультації, екскурсії, одноразових загальних заходів, які можуть проводитися спеціалістами баз практики тощо;
- разові витрати на організацію і підведення підсумків практики;
- витрати на матеріальне забезпечення практики (використання комп'ютерної техніки, розмноження роботи, придбання матеріалів, канцелярського приладдя, експлуатація обладнання тощо).

11.4. Оплата праці керівників практики від бази практики здійснюється ХДМА згідно з діючими в період практики ставками погодинної оплати праці працівників, зайнятих в усіх галузях народного господарства за проведення навчальних занять із розрахунку 1 година на одного здобувача ВО на тиждень.

11.5. Оплата праці та планування педагогічного навантаження здійснюється відповідно до «Положення про планування та облік основних видів роботи науково-педагогічних працівників ХДМА».

11.6. Під час практики у період роботи на робочих місцях і посадах з виплатою заробітної плати за здобувачами ВО зберігається право на одержання стипендії за результатами семестрового контролю.

Оплата праці на робочих місцях проводиться за фактично виконаний обсяг робіт відповідно до встановлених норм праці та посадових обов'язків.

11.7. Здобувачам ВО, зарахованим на період виробничої практики на штатні посади, які отримують, крім заробітної платні, безкоштовне харчування, виплата добових не здійснюється.

11.8. Проживання практикантів у гуртожитках баз практик або в орендованих для цього житлових приміщеннях сплачується на умовах та у розмірах, передбачених договором і у відповідності з чинним законодавством України.

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-127-2025 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 15.12.2025	ПОЛОЖЕННЯ ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ТА ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ В ХЕРСОНСЬКІЙ ДЕРЖАВНІЙ МОРСЬКІЙ АКАДЕМІЇ	
		Стор. 22 з 31	

11.9. Оплата відряджень викладачам ХДМА – керівникам практики здобувачів ВО здійснюється за рахунок коштів ХДМА згідно з чинним законодавством України.

11.10. У відповідності до розробленої і затвердженої в ХДМА програми практики майстер виробничого навчання проводить практичні заняття і навчально-виробничі роботи з виробничого навчання, здійснює організаційне забезпечення навчального процесу, а також виконує іншу роботу, передбачену посадовою інструкцією майстра виробничого навчання.

11.11. Оплата праці майстрів виробничого навчання за проведення навчальної практики здійснюється за посадовими ставками.

11.12. У тих випадках, коли до проведення навчальної практики, замість майстрів виробничого навчання, залучаються викладачі спеціальних ОК, оплата їх праці здійснюється за фактично відпрацьовану кількість годин за ставками, нарахованими з розрахунку посадової ставки майстра виробничого навчання.

11.13. На кожну навчальну групу з 20-30 здобувачів ВО, що проходять практику поза межами ХДМА, дозволяється направляти для керівництва практикою викладачів, що викладають спеціальні ОК. Оплата за керівництво практикою проводиться із розрахунку шести годин за день.

11.14. Обсяги часу на керівництво практикою не повинні перевищувати обсяги часу, передбачені навчальним планом.

11.15. Робочий час керівника практики від ХДМА враховується як навчальне навантаження, що заплановане йому за керівництво практикою на навчальний рік.

11.16. Оплата викладачам, керівникам практики від ХДМА добових, за проїзд до місця практики поза місцем розташування ХДМА і назад, а також повернення затрат по найму житлового приміщення здійснюється ХДМА згідно з чинним законодавством України про оплату службових відряджень.

12. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

12.1. Відповідальність за видання, актуалізацію, оновлення, внесення змін до даного Положення несе відділ організації практики, дипломування та працевлаштування.

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-127-2025 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 15.12.2025	ПОЛОЖЕННЯ ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ТА ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ В ХЕРСОНСЬКІЙ ДЕРЖАВНІЙ МОРСЬКІЙ АКАДЕМІЇ	
		Стор. 23 з 31	

12.2. Відповідальність за виконання вимог Положення несуть посадові особи, які керуються даним Положенням у своїй діяльності.

12.3. Контроль за виконанням вимог даного Положення відділ організації практики, дипломування та працевлаштування.

УКЛАДАЧІ:

Завідувач організації практики,

дипломування та працевлаштування

ХДМА

17 «грудня» 2025 р.

Олександр СОЛОВЕЙ

В.о. завідувача кафедри експлуатації
суднового електрообладнання та засобів
автоматики

Андрій СИМАНЕНКОВ

Завідувач кафедри експлуатації суднових
енергетичних установок

Максим АГЕСВ

ПОГОДЖУЮ:

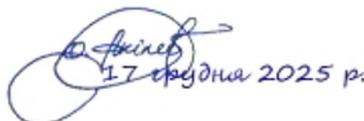
Декан факультету судноводіння

17 грудня 2025 р.

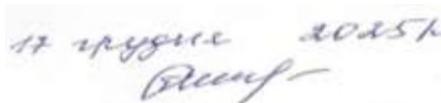
Ярослав НАГРИБЕЛЬНИЙ

Декан факультету суднової енергетики

Олександр АКІМОВ

Т.в.о. начальника відділу
забезпечення якості освіти

Тетяна СПИЧАК

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-127-2025 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 15.12.2025	ПОЛОЖЕННЯ ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ТА ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ В ХЕРСОНСЬКІЙ ДЕРЖАВНІЙ МОРСЬКІЙ АКАДЕМІЇ	Стор. 24 з 31

Начальник
юридичного відділу

18.12.25

Олександр СЛІПЧЕНКО

Завідувач
навчально-методичного
відділу

16 грудня 2025р

Валентина ЧЕРНЕНКО

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-127-2025 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 15.12.2025	ПОЛОЖЕННЯ ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ТА ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ В ХЕРСОНСЬКІЙ ДЕРЖАВНІЙ МОРСЬКІЙ АКАДЕМІЇ	
		Стор. 25 з 31	

Додаток 1

Ректору ХДМА
Віктору ГУСЄВУ
курсанта факультету

денної форми навчання
за кошти _____
фізичних та юридичних осіб (держбюджету)

спеціальність _____
шифр, професійне спрямування

курсанта _____ курсу, _____ групи

прізвище, ім'я та по батькові повністю

номер мобільного телефону

РАПОРТ

Прошу Вашого дозволу на проходження практики в компанії _____ на період _____ з

“ ____ ” _____ 20__ р. по “ ____ ” _____ 20__ р. згідно навчального плану

(у разі потреби вказати необхідність надання відповідної довідки, щодо направлення на практику)

_____ (у разі потреби вказати необхідність надання індивідуального графіку навчання на вище зазначений термін та направлення)

З граничною датою “ ____ ” _____ 20__ р. прибуття з практики, правилами техніки безпеки та поведінки курсантів під час плавальної практики ознайомлений. Завдання на практику отримав.
“ ____ ” _____ 20__ р.

_____ (підпис курсанта)

-
1. Начальник відділу організації практики, дипломування та працевлаштування ХДМА _____ //
 2. Бухгалтерія _____ //
 3. Планово-фінансовий відділ _____ //
 4. Методист деканату _____ //
 5. Декан факультету _____ //
 6. Проректор з науково-педагогічної роботи _____ //

***Примітка:** 1. Курсант повинен надати керівнику практики адресу та контактні телефони(свої та пов'язаних осіб) та заздалегідь взяти завдання для проходження практики.

2. Курсант повинен **завчасно узгодити** місце та терміни проходження практики з відділом організації практики, дипломування та працевлаштування та надати лист-виклик з компанії для переоформлення практики (у разі, якщо курсант знаходиться в рейсі, документ надають його найближчі родичі) .

Ознайомлений _____
(підпис курсанта)

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-127-2025 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 15.12.2025	ПОЛОЖЕННЯ ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ТА ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ В ХЕРСОНСЬКІЙ ДЕРЖАВНІЙ МОРСЬКІЙ АКАДЕМІЇ	
		Стор. 26 з 31	

Додаток 2

«НАЗВА КРІЮІНГОВОЇ КОМПАНІЇ»

Морська агенція
(назва міста, адреса та електронні данні кріюінгової компанії)

Дата: «__» _____ 20__ р.

Ректору Херсонської державної
морської академії Віктору
ГУСЄВУ

Директора морського
агентства «**Назва агентства**»
прізвище, ім'я по батькові
директора

ДОВІДКА

Доводимо до вашого відома, що курсант **(ШБ курсанта)**, групи _____
запланований для проходження закордонної плавальної практики від нашої
компанії на судно т/х _____, з _____ числа. Тривалість
рейсу _____ місяців.

Директор

(Прізвище, ім'я директора)

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-127-2025 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 15.12.2025	ПОЛОЖЕННЯ ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ТА ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ В ХЕРСОНСЬКІЙ ДЕРЖАВНІЙ МОРСЬКІЙ АКАДЕМІЇ	
		Стор. 27 з 31	

Додаток 3

Ректору
Херсонської державної морської академії

Здобувача ВО факультету _____
денної форми навчання
за кошти фізичних та юридичних осіб
напряму _____
професійне спрямування _____
здобувача ВО ___ курсу, _____ групи

_____ (прізвище, імя по батькові повністю)

_____ (номер мобільного телефону)

Рапорт

Прошу Вас надати мені індивідуальний графік навчання у ___ семестрі 20__ - 20__
н. р., у зв'язку з перебуванням (відбуттям) у рейс від компанії _____
з ___ по _____.

Дата

_____ (підпис)

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-127-2025 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 15.12.2025	ПОЛОЖЕННЯ ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ТА ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ В ХЕРСОНСЬКІЙ ДЕРЖАВНІЙ МОРСЬКІЙ АКАДЕМІЇ	
			Стор. 28 з 31

АРКУШ РОЗСИЛКИ

№ п/п	Назва підрозділу	№ примірника
1.	Відділ забезпечення якості освіти	Контрольний
2.		Врахований № 1
3.		Врахований № 2

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-127-2025 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 15.12.2025	ПОЛОЖЕННЯ ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ТА ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ В ХЕРСОНСЬКІЙ ДЕРЖАВНІЙ МОРСЬКІЙ АКАДЕМІЇ	
		Стор. 30 з 31	

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

Номер зміни	Дата	Сторінки зі змінами	Перелік пунктів, у яких відбулися зміни

